

3. Oktatási blokk

Adókapcsolatok könyvvizsgálata

Az oktatási blokk tartalma

3. Adók könyvvizsgálatának módszertani kérdései

→ 3.1. Bevezető

→ 3.2. Adókapcsolatok könyvvizsgálati megközelítése

→ 3.3. ÁFA

→ 3.4. Személyi jellegű „adók” (terhek)

→ 3.5 Tao

→ 3.6. HIPA

→ 3.7. Egyéb adónemek (EKÁER; Reklámadó)

→ 3.8. Adójogszabályok adónemenkénti gyűjteménye

3.1. Bevezető

Miért is kell az adóval foglalkozni

Adózás és a kockázat

Kell-e auditálni? (Elhárítható-e ez a kockázat?)

Mit értünk most „adózás”, „adókapcsolatok” alatt?

Szemponatok a mérlegeléshez:

- Könyvvizsgálat vs. adótanácsadás?
- Mit néz a minőségellenőr? (eredendő kockázat: infláció; nyelvezet; következmények: bírság, inkasszójog)
- Mi az olcsóbb? Könyvvizsgálat, vagy bírság?
- Titoktartás vs. feljelentési kötelezettség?

Fellelhető segédanyagok

Hatályosság (2015. június 4.)

3.2. Adókapcsolatok könyvvizsgálati megőzelítése

A könyvvizsgálati folyamat általános szakaszai:

- Megismerés / változások nyomon követése
- Tervezés (előkészítés)
- Végrehajtás, bizonyítékgyűjtés (helyszíni vizsgálat)
- Értékelés, áttekintés, jelentéskészítés

3.2.1. Megismerés

Első / ismétlődő könyvvizsgálat

Témakörök:

- Adózás személyi és tárgyi feltételei
- Külső ellenőrzés
- Likviditás, vezetői érdekelttség
- Egyéb kérdések

3.2.1. Megismerés /2

Adózás személyi és tárgyi feltételei

- Van-e önálló felelőse az adóknak?
- Ő hogyan dolgozik? Hol, miként tájékozódik?
- Neki milyen képzettsége, gyakorlata van?
- Van-e adószakértőjük? Vesznek-e igénybe kívülről ilyen szolgáltatásokat? Kitől?
- Alkalmaznak-e valamilyen IT megoldást?
(Iktatórendszer; dokumentumkezelő; számlák; komplex adatbázis)
- Hogy kezelik az egyes adónemeket?
- Mely önkormányzatok illetékességi területén működnek?

3.2.1. Megismerés /3

Külső ellenőrzések?

- Volt-e adóellenőrzés akár a NAV, akár bármely önkormányzat részéről?
- Az lezárult-e? Milyen megállapításokkal? Ha még nem, hol tart?
- Milyen adónemeket vizsgáltak?
- Régebbi ellenőrzések következményeiből jó következtetéseket vontak-e le?
- Várható-e ellenőrzés a következő időszakban?

3.2.1. Megismerés /4

Likviditás, vezetői érdekeltség

- Milyen a cég likviditási helyzete?
- Van-e külső hitelük? Kitől? Milyen feltételekkel?
- Volt-e esedékességig be nem fizetett adó?
- Milyen a menedzsment érdekeltsége?
- Kell-e „játszani az adókkal”?
- Van-e agresszív adópolitikára utaló jel?

3.2.1. Megismerés / 5

Egyéb kérdések

- Mekkora létszámmal dolgoznak?
- Hogyan történik a bérszámfejtés? (külső/belső)
- Azt miként ellenőrzik?
- Időben kifizetik-e a béreket?
- Működik-e TB kifizetőhely?
- Azt ki üzemelteti?
- Megoldott-e annak belső ellenőrzése?

Dokumentálás!

3.2.2. Tervezés

A tervezés főbb lépései:

- Kockázatbecslés
- Lényegességi küszöbök meghatározása
- Kritikus területek kiválasztása
- Döntés a könyvvizsgálati stratégiáról
- Rendszerfelmérés
- Kontrollpontok kijelölése, tesztelése, a kontrollok minősítése
- Munkaprogramok elkészítése

3.2.2.1. Kockázatbecslés

KV kockázat =

Eredendő * Ellenőrzési * Feltárási

„fordított arányosság”

3.2.2.2. Lényegesség

A lényegességi küszöb meghatározásának főbb lépései:

- Kiemelt érdekhordozó(k) kiválasztása
- Az általuk preferált tételek beazonosítása
- A preferált tételek ellenőrzése (alkalmasak-e a lényegesség számítására)
- A kiválasztott tételekhez rendelhető arányok meghatározása (eredendő kockázat!)
- Általános lényegességi küszöb „kiszámítása”
- Végrehajtási lényegesség meghatározása (ellenőrzési kockázat)
- Egyértelműen elhanyagolható hibahatár rögzítése

3.2.2.3. Kritikus területek

Az adókapcsolatok könyvvizsgálatának javasolt kategóriái:

- Mindenképp meg kell nézni
- Valószínűleg célszerű átvizsgálni
- Esetleg érdemes lehet leellenőrizni

3.2.2.3.1. Mindenképp kell nézni

- „Hatósági ügyek”
- Adófolyószámlák
- Nagyobb összegű év végi tételek, tartozások
- Lejárt, de meg nem fizetett adótételek

3.2.2.3.2. Valószínűleg célszerű átvizsgálni

- ÁFA
- Személyi jellegű „adók” (terhek)
- Tao
- HIPA (lehet, hogy ez a 3. kategória)
- Új ismert adónemek

Kiegészítő szempontok az ÁFA adónem könyvvizsgálatához

- Nem tételes adóellenőrzés
- IT megoldások figyelembe vétele
- Bonyolult, összetett jogszabályi háttér
- Jogkövetkezmények (bírságok stb.)

3.2.2.3.3. Esetleg érdemes leellenőrizni

- HIPA
- Innovációs járulék
- REHAB
- EKÁER
- Reklámadó
- Egyéb „sajátos” adónemek

Tervezés további lépései

3.2.2.4. Könyvvizsgálati stratégia

3.2.2.5. Rendszerfelmérés, kontrollpontok, munkaprogramok

3.2.3. Végrehajtás

3.2.4. Értékelés, jelentéskészítés

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

3.3. ÁFA esettanulmányok

ÁFA/1. esettanulmány

Eladó: Termékbeszállító Kft. 1234 Bp. Rossz u. 9. Asz: 87654321-2-42 EU adószám: 87654321 HU		Vevő: KAFA Zrt. 1234 Bp. Jó u. 98. Asz: 12345678-2-41 EU adószám: 12345678 HU	
Számla száma: 2015/112446-KF	Számla kelte: 2015. 09. 23.	Teljesítés ideje: 2015. 09. 15.	Fizetési határidő: 2015. 10. 15.
Termékértékesítés a kapcsolódó 18997.sz. szerződés alapján ARLMMDAS 1.000 kg á: 1.500 Ft/kg; nettó: 1.500.000,-Ft; ÁFA(27%) 405.000,-Ft 1.905.000,-Ft KSOEJJSSI 2.500 kg á: 4.300 Ft/kg; nettó: 10.750.000,-Ft; ÁFA(27%) 2.902.500,-Ft 13.652.500,-Ft Összesen: 3.500 kg nettó: 12.250.000,-Ft ÁFA(27%) 3.307.500,-Ft 15.557.500,-Ft Fizetendő összesen: Tizenötmillió-ötszázötvenhétezer-ötszáz forint. <i>Bankátutalás megtörtént: 2015. október 14.</i>			

ÁFA/1. esettanulmány

Megoldás:

Rendben van, nincs vele gond, a bevallásban is jó helyen szerepelt.

Miután a számlában szereplő ÁFA érték meghaladja az 1 MFt-ot, így tételesen is jelenteni kell(ett)!

ÁFA/2. esettanulmány

Eladó: Könyvelő Kft. 1234 Bp. Számla u. 11. Asz: 56784321-2-42 EU adószám: –		Vevő: KAFA Zrt. 1234 Bp. Jó u. 98. Asz: 12345678-2-41 EU adószám: 12345678 HU	
Számla száma: 6/003/2015	Számla kelte: 2015. 07. 01.	Teljesítés ideje: –	Fizetési határidő: 2015. 09. 01.
Könyvelési szolgáltatás a kapcsolódó V/2011-X/14. sz. szerződés alapján 2015. III. negyedévi díj Áfa nélkül: 450.000,-Ft ÁFA (27%): 121.500,-Ft Összesen: 561.500,-Ft Fizetendő összesen: Ötszázhatvanegyezer-ötszáz forint.			
<p style="text-align: right;">A számla kibocsátója pénzforgalmi elszámolást választott és a KATA hatálya alá jelentkezett be!</p> <p><i>Bankátutalás megtörtént: 2015. október 14.</i></p>			

ÁFA/2. esettanulmány

Megoldás:

- Új 58/A.§ („Logikai sorrend”)
 - ✓ Fizetési határnap, de max. „utolsó + 30 nap”
 - ✓ Számlakibocsátás napja, ha „előbb” ÉS „fizetni is előbb”
 - ✓ „Utolsó nap”
- Pénzforgalmi elszámolás
- KATA és az 1 MFt (új elem a vélelem megdöntéséhez)

ÁFA/3. esettanulmány

- a) Adómentes tevékenységhez szükséges szolgáltatást vettek igénybe egy EU-s adószámmal rendelkező belga vállalkozástól. Az erről kapott számla ellenértéke 3 300,33 EUR. A teljesítés napi árfolyamok (HUF/EUR): Banki vételi 300; banki eladási 303; MNB 302; EKB 301.

ÁFA/3 a) megoldás

Számítások:

$$3\,300,33 \text{ EUR} * 303 \text{ Ft/EUR} = 1\,000 \text{ eFt}$$

$$1\,000 * 27\% = 270 \text{ eFt}$$

Fizetendő ÁFA (eFt)	Előzetes ÁFA (eFt)	Levonható ÁFA (eFt)
270	270	0

Egyéb „különleges” teendő:

Összesítő jelentésben kell szerepeltetni

ÁFA/3b. esettanulmány

b) Adóköteles értékesítésről szóló számlát bocsátottak ki egy EU-s adószámmal rendelkező német partnernek, melynek fizetendő összege 2 860 EUR. A teljesítés napi árfolyamok (HUF/EUR):

Banki vételi 298; banki eladási 301;
MNB 300; EKB 299.

ÁFA/3 b) megoldás

Számítások:

Adómentesen kell számlázni
Levonási joggal járó adómentesség!

Fizetendő ÁFA (eFt)	Előzetes ÁFA (eFt)	Levonható ÁFA (eFt)
0	0	0

Egyéb „különleges” teendő:

Összesítő jelentésben kell szerepeltetni

ÁFA/3c esettanulmány

- c) A bérelt munkaerőt kölcsönző cég kiszámlázta a vizsgált cég felé az adott időszaki, szerződés alapján járó díjat, a fizetendő összeg 1 270 eFt volt. Az érintett személyek mindkét (adóköteles és adómentes) tevékenységhez kapcsolódó munkát végeztek.

ÁFA/3 c) megoldás

Számítások:

2015-től fordított adós tétel!

$1\,270 \text{ eFt} * 0,27\% = 342,9 \text{ eFt}$; kerekítve 343 eFt.

Előző év végi LH-t (0,75) kell használni.

$343 \text{ eFt} * 0,75 = 257,25$; kerekítve 257 eFt

Fizetendő ÁFA (eFt)	Előzetes ÁFA (eFt)	Levonható ÁFA (eFt)
343	343	257

Egyéb „különleges” teendő:

Nincsen

ÁFA/3d. esettanulmány

- d) Tárgyév május 14-én belföldi magán-személynek eladták az előző év aug. 16-án vásárolt és szept. 1-jén üzemszerű használatba vett gépet, amit mindkét (adóköteles és adómentes) tevékenységhez egyaránt használtak. A gép beszerzési ára 11 000 eFt + 27% ÁFA volt, a jelen eladási ár pedig 9 000 eFt + 27% ÁFA.

ÁFA/3 d) megoldás

Számítások:

Eladás miatt fizetendő ÁFA: $9000 \cdot 27\% = 2.430$ eFt

Eladás miatti korrekció:

Haszn. idő: Előző szept. – tárgy áprilisig = 8 hónap

„Hátralévő hónapok”: $60 - 8 = 52$ hónap

Most (még) levonható ÁFA:

$11\,000 \text{ eFt} \cdot 27\% \cdot (1 - 0,75) \cdot 52 / 60 = 643,5 \text{ eFt}$; kerekítve 644 eFt

Fizetendő ÁFA (eFt)	Előzetes ÁFA (eFt)	Levonható ÁFA (eFt)
2 430	0	644

Egyéb „különleges” teendő:

Nincsen. Év végén már semmit sem szabad vele tenni!

ÁFA/3e. esettanulmány

- e) Japánba exportáltak „adóköteles” terméket nettó 18.000 USD értékben. A fuvart a vevő intézte. A teljesítés napi árfolyamok (HUF/USD):
Banki vételi 269; banki eladási 274;
MNB 272; EKB 271.

ÁFA/3 e) megoldás

Számítások:

Adómentesen kell számlázni
Levonási joggal járó adómentesség!

Fizetendő ÁFA (eFt)	Előzetes ÁFA (eFt)	Levonható ÁFA (eFt)
0	0	0

Egyéb „különleges” teendő:

ÁFA szempontból nincs vele teendő

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

3.4. Személyi jellegű „adók” könyvvizsgálata

A személyi jellegű „adók” könyvvizsgálata :

1. Könyvvizsgálat folyamata
2. Kiemelt területek a személyi jellegű „adók” könyvvizsgálatában
3. Esettanulmányok
 - 3.1. A béreket terhelő adók- és juttatások elszámolásának ellenőrzése
 - 3.2. A bérek és juttatások elszámolásának ellenőrzése
 - 3.3. Kiküldetés elszámolásának ellenőrzése
 - 3.4. Telefonszámla elszámolása
 - 3.5. Kamatkedvezményből származó jövedelem helyességének ellenőrzése

A személyi jellegű „adók” könyvvizsgálata során figyelembe veendő tényezők:

- vállalkozás létszáma, a dolgozók fluktuációjának mértéke,
- bérezés fajtája,
 - teljesítménybérezés esetén annak dokumentációja,
 - bérpótlékok számossága,
 - megbízási díjak számossága, nagyságrendje,
 - kiküldetések elszámolása,
- KATA-s megbízások nyilvántartása, szerződései
- személyi jellegű juttatások nagysága, bonyolultsága, cafetéria szabályzat létezése,
- reprezentáció teljeskörűsége,
- telefonszámla elszámolása,
- dolgozónak adott kölcsön kamatának elszámolása,
- elszámolásra kiadott összegek visszafizetése, osztalék előleg és osztalék számfejtése,
- a bérszámfejtéshez, juttatások számfejtéséhez használt programnak a könyvviteli elszámolásba történő integráltságának mértéke.

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
5. Bérjárulékok	15 689 300
4. Szociális hozzájárulási adó kötelezettség előírása	9 538 100
4. Szakképzési hozzájárulás előírása	557 100
4. Rehabilitációs hozzájárulási kötelezettség előírása	5 594 100

Amennyiben több információval nem rendelkezünk, a bért terhelő adók- és járulékok becsült összege:

Szociális hozzájárulási adó: $37\,140\,000 * 27\% = 10\,027\,800 \text{ Ft}$

Szakképzési hozzájárulás: $37\,140\,000 * 1,5\% = 557\,100 \text{ Ft}$

Rehabilitációs hozzájárulás: $155 \text{ fő} * 5\% = 7,75 \text{ fő}$ és
 $7,8 \text{ fő} * 964\,500 \text{ Ft/fő} = 7\,523\,100 \text{ Ft}$

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
4. Magánszemélyt terhelő szja kötelezettség előírása	5 742 400
4. Nyugdíjjárulék kötelezettség előírása	3 714 000
4. Egészségbiztosítási alappal szembeni kötelezettség	3 156 900

Amennyiben több információval nem rendelkezünk, a bért terhelő adók- és járulékok becsült összege

Személyi jövedelemadó: $37\,140\,000 \text{ Ft} * 16\% = 5\,942\,400 \text{ Ft}$

Nyugdíjjárulék: $37\,140\,000 \text{ Ft} * 10\% = 3\,714\,000 \text{ Ft}$ ✓

Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék: $37\,140\,000 \text{ Ft} * 8,5\% = 3\,156\,900 \text{ Ft}$ ✓

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
4. Magánszemélyt terhelő szja kötelezettség előírása	5 742 400
4. Szociális hozzájárulási adó kötelezettség előírása	9 538 100
4. Rehabilitációs hozzájárulás kötelezettség előírása	5 594 100

További információként megtudhatjuk, hogy a társaságnál az **55 év feletti** alkalmazottak száma **28 fő**, **2 fő** rendelkezik rehabilitációs kártyával, **5 fő** az elmúlt évben vagy a tárgyévben tért vissza gyermeknevelésre tekintettel igénybe vett fizetés nélküli szabadságáról, illetve 20% körüli a kisgyermekes szülők aránya.

Pontosítás: Szociális hozzájárulási adó:

$$37\,140\,000 * 27\% - 28 \text{ fő} * 100\,000 \text{ Ft/fő} * 14,5\% = 9\,621\,800 \text{ Ft}$$

Figyelembe véve, hogy 2 fő rehabilitációs kártyával rendelkezik (bruttó bérüket egyénileg nem ismerjük), a társaság által elszámolt szociális hozzájárulási adó összege **elfogadható**.

A különbség 83 700 Ft, ami $83\,700 / 0,27 = 310\,000$ Ft bér szocho-ja.

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
4. Magánszemélyt terhelő szja kötelezettség előírása	5 742 400
4. Szociális hozzájárulási adó kötelezettség előírása	9 538 100
4. Rehabilitációs hozzájárulás kötelezettség előírása	5 594 100

További információként megtudhatjuk, hogy a társaságnál az 55 év feletti alkalmazottak száma 28 fő, 2 fő rendelkezik rehabilitációs kártyával, **5** fő az elmúlt évben vagy a tárgyévben tért vissza gyermeknevelésre tekintettel igénybe vett fizetés nélküli szabadságáról, illetve 20% körüli a kisgyermekes szülők aránya.

Szakképzési hozzájárulás bevallása során nem vették figyelembe a visszatérő anyukák kedvezményét.

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
4. Magánszemélyt terhelő szja kötelezettség előírása	5 742 400
4. Szociális hozzájárulási adó kötelezettség előírása	9 538 100
4. Rehabilitációs hozzájárulás kötelezettség előírása	5 594 100

További információként megtudhatjuk, hogy a társaságnál az 55 év feletti alkalmazottak száma 28 fő, **2 fő** rendelkezik rehabilitációs kártyával, 5 fő az elmúlt évben vagy a tárgyévben tért vissza gyermeknevelésre tekintettel igénybe vett fizetés nélküli szabadságáról, illetve 20% körüli a kisgyermekes szülők aránya.

Rehabilitációs hozzájárulás: $155 \text{ fő} * 5\% = 7,75 \text{ fő}$ és

$$(7,8 \text{ fő} - 2 \text{ fő}) * 964\,500 \text{ Ft/fő} = 5\,594\,100 \text{ Ft} \quad \checkmark$$

Bérjárulékok kalkulált összege:

$$9\,621\,800 + 557\,100 + 5\,594\,100 = 15\,773\,000 \text{ Ft.}$$

Eltérés az elszámolt bérjáruléktól:

$$15\,689\,300 - 15\,773\,000 = 83\,700 \text{ Ft (elhanyagolható alatt van).}$$

1. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Bérköltség	37 140 000
4. Magánszemélyt terhelő szja kötelezettség előírása	5 742 400
4. Szociális hozzájárulási adó kötelezettség előírása	9 538 100
4. Rehabilitációs hozzájárulás kötelezettség előírása	5 594 100

További információként megtudhatjuk, hogy a társaságnál az 55 év feletti alkalmazottak száma 28 fő, 2 fő rendelkezik rehabilitációs kártyával, 5 fő az elmúlt évben vagy a tárgyévben tért vissza gyermeknevelésre tekintettel igénybe vett fizetés nélküli szabadságáról, illetve **20% körüli a kisgyermekes szülők aránya.**

$$155 * 20\% = 31 \text{ fő}$$

A személyi jövedelemadó számított és tényleges összege közötti eltérés 200 000 Ft, amelyet indokolhat a gyermekes szülők által igénybe vett családi kedvezmény összege – az összeg megfelel 20 fő 2 gyermekes szülő által igénybe vett adókedvezménynek.

2. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
4. Bérből levont szja kötelezettség	22 512 000
4. Megbízási díjból levont szja kötelezettség	1 123 200
5. Munkaviszonyos bérköltség	148 200 000
5. Megbízási díj költsége	7 800 000

Bérből levont szja ellenőrzése

$$\begin{aligned}
 &= [148\,200\,000 - (5 * 2 * 62\,500 * 12)] * 16\% \\
 &= (114\,660\,000 - 7\,500\,000) * 16\% = 22\,512\,000
 \end{aligned}$$

Megbízási díj szja ellenőrzése

$$= 3 * (2\,600\,000 * 90\% * 16\%) = 1\,123\,200$$

**De átminősítés munkaviszonnyá → ÖNELLENŐRZÉS,
HATÁSOK!**

2. esettanulmány

A megbízási díj munkaviszonnyá minősítés hatása:

adóhiány

Szja helyesbítés: $3 * 2\,600\,000 * 0,1 * 16\% = 112\,320 \text{ Ft}$

Szocho különbözet: $3 * 2\,600\,000 * 0,1 * 27\% = 210\,600 \text{ Ft}$

Szakképzési hozzájárulás különbözet: $3 * 2\,600\,000 * 0,1 * 1,5\% = 11\,700 \text{ Ft}$

Levont nyugdíjjárulék különbözet: $3 * 2\,600\,000 * 0,1 * 10\% = 78\,000 \text{ Ft}$

Levont egmep különbözet:

$3 * 2\,600\,000 * 8,5\% - 3 * 2\,600\,000 * 0,9 * 7\% = 171\,600 \text{ Ft}$

2. esettanulmány

Főkönyvi számla neve	Ft-ban
5. Sporteseményre szóló belépőjegy költsége	1 200 000

A juttatások adózási szempontú csoportosítása:

Juttatás megnevezése	Adómentes	Béren kívüli juttatás	Egyes meghatározott juttatás
Iskolakezdési utalvány költsége		315 000	
Erzsébet-utalvány étkezési költségtérítés		5 760 000	
Helyi utazási költségtérítés		7 560 000	
SZÉP kártya szálláshely alszámla költsége		13 500 000	
SZÉP kártya vendéglátás alszámla költsége		9 000 000	
SZÉP kártya szabadidő alszámla költsége		4 500 000	
Otthoni internet-szolgáltatás költségtérítése			4 114 800
Önkéntes kölcs. önseg. pénztári befizetés		22 680 000	
Kulturális szolgáltatás költsége	1 800 000		
Sporteseményre szóló belépőjegy	1 200 000		
Összesen	3 000 000	63 315 000	4 114 800

2. esettanulmány

Juttatás megnevezése	Adómentes
Kulturális szolgáltatás költsége	1 800 000
Sporteseményre szóló belépőjegy	1 200 000
Összesen	3 000 000

Adómentes juttatások egyedi határértékei:

Kulturális szolgáltatás: $60 * 50\,000 = 3\,000\,000$ Ft,
→ határérték alatti az érték, tehát adómentes a juttatás.

Sporteseményre szóló belépőjegy értékhatára nincs,
tehát adómentes a juttatás.

2. esettanulmány

Juttatás megnevezése	Béren kívüli juttatás
Iskolakezdési utalvány költsége	315 000
Erzsébet-utalvány étkezési költségterítés	5 760 000
Helyi utazási költségterítés	7 560 000
SZÉP kártya szálláshely alszámla költsége	13 500 000
SZÉP kártya vendéglátás alszámla költsége	9 000 000
SZÉP kártya szabadidő alszámla költsége	4 500 000
Önkéntes kölcsönös önseg. pénztári befizetés	22 680 000
Összesen	63 315 000

Béren kívüli juttatások egyedi határértékei:

Iskolakezdési utalvány: $5 * 2 * 105\,000 * 30\% = 315\,000$ Ft

Erzsébet-utalvány: $60 * 12 * 8\,000 = 5\,760\,000$ Ft

BKV bérlet: $60 * 12 * 10\,500 = 7\,560\,000$ Ft

SZÉP kártya szállás: $60 * 225\,000 = 13\,500\,000$ Ft

SZÉP kártya vendéglátás: $60 * 150\,000 = 9\,000\,000$ Ft

SZÉP kártya szabadidő: $60 * 75\,000 = 4\,500\,000$ Ft

Önkéntes kölcsönös önsegélyező pénztári befizetés:

$60 * 12 * 105\,000 * 30\% = 22\,680\,000$ Ft

2. esettanulmány

Juttatás megnevezése	Egyes meghatározott juttatás
Otthoni internet-szolgáltatás költségtérítése	4 114 800
Összesen	4 114 800

Egyes meghatározott juttatások egyedi határértékei:

Otthoni internet-szolgáltatás költségtérítése:

$$60 * 12 * 4\,500 * 1,27 = 4\,114\,800 \text{ Ft}$$

Kifizetőt terhelő szja:

$$63\,315\,000 + 4\,114\,800 =$$

$$= 67\,429\,800 * 1,19 * 16\% = 12\,838\,634 \text{ Ft} \rightarrow 12\,839 \text{ eFt}$$

Társaság által elszámolt szja: 13 181 354 Ft \rightarrow 13 181 eFt

Önrevízió (bevallás és könyvelés): **342 eFt kifizetői szja többlet**

Megállapított különbözet:

342 720 Ft, aminek az adóalapja: $342\,720 / 0,16 / 1,19 = 1\,800\,000 \text{ Ft}$.

Ebből kiderül, hogy a vállalkozás a színházbérlet után is bevallotta az szja-t.

2. esettanulmány

Juttatás megnevezése	Adómentes	Béren kívüli juttatás	Egyes meghatározott juttatás
Összesen	3 000 000	63 315 000	4 114 800

EHO vizsgálata:

Tekintettel arra, hogy minden dolgozó egységesen kapott egyedi határt meg nem haladó béren kívüli juttatást, így a 14%-os EHO felső határa:

$$60 * 450\,000 = 27\,000\,000 \text{ Ft}$$

- 14%-os EHO: $27\,000\,000 * 1,19 * 14\% = 4\,498\,200 \text{ Ft}$
- Társaság által elszámolt 14%-os EHO: 4 998 000 Ft
- Önrevízió (bevallás és könyvelés): 500 000 Ft EHO többlet.

Megállapított különbözet:

499 800 Ft, aminek az adóalapja: $499\,800 / 0,14 / 1,19 = 3\,000\,000 \text{ Ft}$
 $(27\,000\,000 + 3\,000\,000) / 60 \text{ fő} = 500\,000 \text{ Ft/fő}$ határt vettek figyelembe,
ami a **2014. évi** szabályozás szerinti határ volt.

2. esettanulmány

Juttatás megnevezése	Adómentes	Béren kívüli juttatás	Egyes meghatározott juttatás
Összesen	3 000 000	63 315 000	4 114 800

27%-os EHO: $63\,315\,000 + 4\,114\,800 - 27\,000\,000 =$
 $= 40\,429\,800 * 1,19 * 27\% = 12\,990\,095 \text{ Ft}$

Társaság által elszámolt 27%-os EHO: $17\,602\,535 - 4\,998\,000 =$
 $= 12\,604\,535 \text{ Ft} \rightarrow 12\,605 \text{ eFt}$

Önrevízió (bevallás és könyvelés):

$$12\,990 \text{ eFt} - 12\,605 \text{ eFt} = 385 \text{ eFt EHO hiány.}$$

Megállapított különbözet:

$$(12\,990\,095 - 12\,604\,535) / 1,19 / 0,27 = 1\,200\,000 \text{ Ft}$$

Ennek oka, hogy 3 000 000 Ft-tal kevesebb az adóalap, mert azt béren kívüli juttatásként számolták és 14%-os EHO-val adózták, valamint az, hogy adóköteles juttatásnak számolták a színházbérletet, ami 1 800 000 Ft.

3. esettanulmány

Kiküldetés költségének elszámolása

Napidíj: $300 \text{ Euro/nap/fő} * 30\% = 90 \text{ Euro} > 15 \text{ Euro/nap}$

Felettes rész: $(300 - 15) * 3 \text{ nap} * 300 \text{ Ft/EUR} = 256\,500 \text{ Ft/fő}$

Szociális hozzájárulási adó: $2 * 256\,500 * 27\% = 138\,510 \text{ Ft}$

Szakképzési hozzájárulás: $2 * 256\,500 * 1,5\% = 7\,695 \text{ Ft}$

Nyugdíj járulék: $2 * 256\,500 * 10\% = 51\,300 \text{ Ft}$

Egymep: $2 * 256\,500 * 8,5\% = 43\,605 \text{ Ft}$

Szja: $2 * 256\,500 * 16\% = 82\,080 \text{ Ft}$

Szálloda: nincs adó vonzata

Reprezentáció:

Szja: $65\,000 * 1,19 * 16\% = 12\,376 \text{ Ft}$

EHO: $65\,000 * 1,19 * 27\% = 20\,885 \text{ Ft}$

Saját gépkocsi használat térítése:

$19\,760 \text{ Ft} + 685 \text{ km} * 2 * 9 \text{ Ft/km} = 32\,090 \text{ Ft},$
amely adó-és járulékmentes.

4. esettanulmány

Szolgáltatás megnevezése	ÁFA nélküli összeg	ÁFA	összeg ÁFA-val
Internet szolgáltatás	200 000	54 000	254 000
Telefonszolgáltatás	620 000	167 400	787 400
Parkolási szolgáltatás	75 000	20 250	95 250
Útdíj	135 370	36 550	171 920
Készülékbiztosítási díj	9 650	0	9 650
Adomány-vonal hívása	150 000	0	150 000

Telefon magánbeszélgetés jövedelme:

$$= (620\,000 - 187\,000) * 1,27 * 20\% = 109\,982 \text{ Ft}$$

Szja: $109\,982 * 1,19 * 16\% = 20\,941 \text{ Ft}$

EHO: $109\,982 * 1,19 * 27\% = 35\,337 \text{ Ft}$

ÁFA:

internet 54 000

+ telefon 167 400 (mert $187\,000 > 620\,000 * 30\%$)

221 400 Ft levonható ÁFA

Tao:

Adomány, mivel nem kap igazolást a vállalkozás, adóalap növelő tétel lesz.

$$150\,000 * 19\% = 28\,500 \text{ Ft}$$

5. esettanulmány

Levont szja elszámolása a magánszemély tulajdonosoknál

osztalék: $27\,500\,000 \text{ Ft} * 16\% = 4\,400\,000 \text{ Ft}$
 osztalékelőleg: $37\,500\,000 \text{ Ft} * 16\% = 6\,000\,000 \text{ Ft}$
 „túlvont” szja: $(27\,500\,000 - 37\,500\,000) * 16\% = -1\,600\,000 \text{ Ft}$

Osztalékot terhelő EHO elszámolása

Nagy János osztalékából nem kell EHO-t levonni, mert nyilatkozatot adott.

Kiss József EHO elvileg: $5\,500\,000 * 14\% = 770\,000 \text{ Ft}$
 EHO gyakorlatilag:
 Már levont járulék: (7%): $650\,000 * 7\% * 5 \text{ hó} = 227\,500 \text{ Ft}$
 Levonandó EHO: $450\,000 - 227\,500 = 222\,500 \text{ Ft}$

Kiss István EHO elvileg: $2\,750\,000 * 14\% = 385\,000 \text{ Ft}$
 EHO gyakorlatilag
 Megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulék: $5 * 6\,930 = 34\,650 \text{ Ft}$
 Levonandó EHO: $450\,000 - 34\,650 = 415\,350 \text{ Ft}$, tehát
 ténylegesen levonandó EHO: $385\,000 \text{ Ft}$

5. esettanulmány

Kamatkedvezményből származó jövedelem és adó vonzata:

Alap: $10\,000\,000 * (3\% + 5\%) / 365 * 230 = 504\,110 \text{ Ft}$

Kifizetői szja: $504\,110 * 1,19 * 16\% = 95\,983 \text{ Ft}$

Kifizetői EHO: $504\,110 * 1,19 * 27\% = 161\,971 \text{ Ft}$

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

3.5. Társasági adó

Adóalanyiség, adóalap

Adóalanyiség megállapítása

Számviteli eredmény (vagy helyettesítője)
meghatározása

Adóalap-korrekciók meghatározása és a
feltételek FOLYAMATOS ellenőrzése

Adókorrekciók (adókedvezmények) meghatározása
és a feltételek FOLYAMATOS ellenőrzése

Adóalanyiség, adóalap

Adóalanyiség

- zárt lista szerint (taxatív felsorolás)
- speciális kivételek általános érvénnyel
- egyes helyzetekből fakadó kivételek az adóalanyiség alól
 - felszámolás időszaka;
 - más adóval teljesített „nyereségadó”;

Adóalap

- az adóalap megállapítása („rendes” út, könyvviteli zárlat)
- az adóalap tartalma (normál vs. „minimum”; rendes vs. speciális; teljes vs. részletes)

Indoklás !?
Összefüggés a kockázattal!

Adóalap korrekciók, adókorrekciók

- Adóalap korrekciók logikája (zárt lista, elhelyezkedés a jogszabályban)
- A korrekciók hatásának utókövetése és ennek hatása a dokumentációra
- Szabályváltozások és az átmeneti rendelkezések nyomon követése
- Adókorrekciók kezelése, azok logikája (zárt lista, elhelyezkedés)
- Az adószámítás összhangja egyéb szabályozókkal

Speciális könyvvizsgálati szempontok

a könyvvizsgáló eljárásai
(és munkalapjai)
olyanok-e, amelyek e
visszatérő vizsgálatot
megalapozzák;

ha egy ügyfelet elsőként
könyvvizsgálunk, akkor
(is) meg kell ezt az
információt szereznünk;

az ügyfél rendszereinek
az áttekintése során
vizsgálni kell, hogy e
figyelemmel kísérés
megvalósul-e.

Társasági adó megjelenése a beszámolóban

- Az adóbevallás – mérleg és eredménykimutatás
- Kiegészítő melléklet
 - Értékelésből adódó különbözetek
 - Rendkívüli bevételek és ráfordítások hatásai (2016-tól a szabály változik)
- Üzleti jelentés → ∅

Átalakuláshoz, egyesüléshez, szétváláshoz *(továbbiakban átalakulás)* kapcsolódó szempontok

- Az átalakulás és a könyvvizsgálat kapcsolata
- Az átalakulások csoportosítása a társasági adó szempontjából

Átalakuláshoz kapcsolódó szempontok

- Az átalakulás és a könyvvizsgálat kapcsolata
- Az átalakulások csoportosítása a társasági adó szempontjából
- A nem kedvezményezett átalakulások fogalma
- A kedvezményezett átalakulások fogalma és feltételei

Nem kedvezményezett átalakulás

Tárgyi eszköz és
immateriális jószág
értékkülönbségének
elszámolása

Céltartalék
változásának
kiszűrése

Követelés
csökkenésének
„visszaforratása”

Átértékelések hatása
az adóalap része

Első korrekció: jogelőd,
többi: jogelőd, kivéve
kiválás, ahol a létrejövő

Kedvezményezett átalakulás fogalma

TARTALMI

- az abban részt vevő cégek képviselői és tagjai (!) így döntenek;
- csak társaság vesz benne részt, és a jogelőd valamennyi tagja a jogutódban is részesedést szerez (szétválásnál a jogelődben és a jogutódban egymáshoz viszonyítva azonos marad a tulajdoni arányuk is);
- legföljebb a megszerzett részesedések névértékének 10%-át kitevő pénzhez jut hozzá a tranzakcióban résztvevő tag;
- az egyszemélyes társaság egyedüli tagjába, részvényesébe olvad be.
- Ideértve a részvényt is.

ELJÁRÁSJOGI

- be kell jelenteni az adóbevalláson a kedvezményezett átalakulás tényét;
- a társasági szerződésnek (!) tartalmaznia kell az arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy a cég a nyilvántartásait akként vezeti, hogy az adóalap megállapítható legyen úgy, mintha az átalakulás soha nem történt volna meg (ehhez biztosítja az adatokat és így veszi figyelembe az adóalap meghatározása során).

Átalakuláshoz kapcsolódó szempontok

- Az átalakulás és a könyvvizsgálat kapcsolata
- Az átalakulások csoportosítása a társasági adó szempontjából
- A nem kedvezményezett átalakulások fogalma
- A kedvezményezett átalakulások fogalma és feltételei
- Az adóalap megállapításának szabályai az átalakulások esetében (kedvezményezett és nem kedvezményezett)

Kedvezményezett átalakulás

- Előbbi korrekciók NINCSENEK
- De „dupla” nyilvántartás, a jogutód úgy számol, mintha soha nem történt volna meg az átalakulás

HERGEL Kft.

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
0.	Adózás előtti eredmény	400

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+/-) (MFt, kerekítve)
0.	Adózás előtti eredmény	400
1/a	A számviteli értékcsökkenés növeli az adó alapját. A számviteli értékcsökkenés az átértékelt értéken alapult. $[125 * 20\%]$	+ 25
1/b	Az adótörvény szerinti écs. csökkenti az adóalapot. Az adótörvény szerinti értékcsökkenés a korábbi - átértékelés nélküli - értéken alapult. $[150 * 20\%]$	- 30

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+/-) (MFt, kerekítve)
0.	Adózás előtti eredmény	400
1/a	A számviteli értékcsökkenés növeli az adó alapját. A számviteli értékcsökkenés az átértékelte értéken alapult. $[125 * 20\%]$	+ 25
1/b	Az adótörvény szerinti écs. csökkenti az adóalapot. Az adótörvény szerinti értékcsökkenés a korábbi - átértékelés nélküli - értéken alapult. $[150 * 20\%]$	- 30
1/c	A kivezetett nettó érték adóalapot növelő $[125 - 25 = 100]$	+ 100
1/d	Számított nyilvántartási érték adóalapot csökkentő (kedvezményezett átalakulás!) $[80 - 30 = 50]$	- 50

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+/-) (MFt, kerekítve)
0.	Adózás előtti eredmény	400
1/a	A számviteli értékcsökkenés növeli az adó alapját. A számviteli értékcsökkenés az átértékelt értéken alapult. $[125 * 20\%]$	+ 25
1/b	Az adótörvény szerinti écs. csökkenti az adóalapot. Az adótörvény szerinti értékcsökkenés a korábbi - átértékelés nélküli - értéken alapult. $[150 * 20\%]$	- 30
1/c	A kivezetett nettó érték adóalapot növelő $[125 - 25 = 100]$	+ 100
1/d	Számított nyilvántartási érték adóalapot csökkentő (kedvezményezett átalakulás!) $[80 - 30 = 50]$	- 50
2.	Értékvesztés visszaírása (mert bejelentett részesedéről van szó)	- 80

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+/-) (MFt, kerekítve)
0.	Adózás előtti eredmény	400
1/a	A számviteli értékcsökkenés növeli az adó alapját. A számviteli értékcsökkenés az átértékelt értéken alapult. $[125 * 20\%]$	+ 25
1/b	Az adótörvény szerinti écs. csökkenti az adóalapot. Az adótörvény szerinti értékcsökkenés a korábbi - átértékelés nélküli - értéken alapult. $[150 * 20\%]$	- 30
1/c	A kivezetett nettó érték adóalapot növelő $[125 - 25 = 100]$	+ 100
1/d	Számított nyilvántartási érték adóalapot csökkentő (kedvezményezett átalakulás!) $[80 - 30 = 50]$	- 50
2.	Értékvesztés visszaírása (mert bejelentett részesedéről van szó)	- 80
3.	Osztalék - a bejelentett részesedés osztaléka is elhagyható	- 50

[illegible]

Sor- szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48

Sor-szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (Mft, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48
4/c.	Az értékvesztés visszaírása az adóalapot csökkenti, mert a korábban elszámolt értékvesztés nem csökkentette az adóalapot.	- 20

Sor-szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48
4/c.	Az értékvesztés visszaírása az adóalapot csökkenti, mert a korábban elszámolt értékvesztés nem csökkentette az adóalapot.	- 20
5.	Kapcsolt vállalkozásnak elengedett követelés – az adóalapot növeli.	+ 100

Sor-szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48
4/c.	Az értékvesztés visszaírása az adóalapot csökkenti, mert a korábban elszámolt értékvesztés nem csökkentette az adóalapot.	- 20
5.	Kapcsolt vállalkozásnak elengedett követelés – az adóalapot növeli.	+ 100
6.	Független félnek elengedett követelés – nem módosítja az adóalapot	0

Sor-szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+/-) (MFt, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48
4/c.	Az értékvesztés visszaírása az adóalapot csökkenti, mert a korábban elszámolt értékvesztés nem csökkentette az adóalapot.	- 20
5.	Kapcsolt vállalkozásnak elégedett követelés – az adóalapot növeli.	+ 100
6.	Független félnek elégedett követelés – nem módosítja az adóalapot	0
7.	Jogerős bírság az adóalapot növeli. Nem csak az adóbírság, hanem minden hatóság által kivetett ilyen természetű téma.	+ 27

Sor-szám	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
4/a.	Behajthatatlan követelés kivezetése. A teljes most csökkent, mert tavaly ebből az értékvesztésből nem lehetett érvényesíteni az adóalapból semmit sem (nem volt több, mint 365 napos) [3+27] DE EBBŐL A 3 BENNE VAN AZ EREDMÉNYBEN! JAVÍTANI KELL A KÖNYVBEN!	- 27
4/b.	Nem csökkenthető az adó alapja, mert az értékvesztés elszámolásakor, még „nincs nyilvántartásba véve”. Jövőre a 20% csökkenthet (most nem!)	+ 48
4/c.	Az értékvesztés visszaírása az adóalapot csökkenti, mert a korábban elszámolt értékvesztés nem csökkentette az adóalapot.	- 20
5.	Kapcsolt vállalkozásnak elengedett követelés – az adóalapot növeli.	+ 100
6.	Független félnek elengedett követelés – nem módosítja az adóalapot	0
7.	Jogerős bíróság az adóalapot növeli. Nem csak az adóbírság, hanem minden hatóság által kivetett ilyen természetű téma.	+ 27
8.	Továbbfoglalkoztatott szakmunkás tanuló SZOCHO-ja az adóalapot csökkenti (a költségelszámoláson túl)	- 10

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
9.	Fejlesztési tartalék maximuma: az adózás előtti eredmény 50%-a lehet [erre lehetőség is van]	- 200

Sor- szá m	Magyarázat (tömören, de egyértelműen)	Hatás (+ / -) (MFt, kerekítve)
9.	Fejlesztési tartalék maximuma: az adózás előtti eredmény 50%-a lehet [erre lehetőség is van]	- 200
	Részösszesen:	233 230
10.	Továbbhozott veszteség 2014-ben még elszámolható az e nélkül kialakuló adóalap fele, de legföljebb a teljes továbbhozott veszteség	- 116,5 115
	Adóalap	116,5 115

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

3.6. HIPA esettanulmányok

HIPA/1 esettanulmány

Az EGY ÜGYŰ Kft. családi házak kivitelezésére alakult a tervezéstől a kulcsátadásig.

Tevékenységüket két éve kezdték, eddig egyetlen megbízásuk volt. A kapcsolódó szerződésük alapján a megrendelő csak előleget fizet mindaddig, amíg a végleges átadás meg nem történik. S akkor is a teljes vállalási ár 10%-át kitevő hányadot „jól-teljesítési garancia díj” címen csak az átadást követő egy év elteltével számlázhatják ki. A tervezési fázis az első évben befejeződött, de ekkor még nem volt a cégnek árbevétele. A következő évben zajlott a kivitelezés, aminek során jelentős mennyiségű anyagot vásároltak és építettek is be a házba, s év végén a kapcsolódó összegek a saját termelésű készletek állománynövekedése között szerepeltek. Az építkezés során a megrendelő is több új kéressel állt elő, így ebben, a „második” évben sem sikerült azt befejezni, a végteljesítés átcsúszott a tárgyév tavaszára.

HIPA/1 esettanulmány folytatás

Az iparűzési adó alanyaként a Kft. bejelentkezett az építés helyszíne szempontjából illetékes önkormányzatnál, s az előző években rendre be is adták az adóbevallásukat. A tárgyévi könyvvizsgálat során Ön most az iparűzési adó levezetését ellenőrzi. Ennek során azt tapasztalta, hogy adóalap csökkentő tételként szerepeltették a teljes építkezéshez köthető anyagköltségeket, lévén most készülhetett csak erre vonatkozó kimenő számla, most lett csak ebből árbevételük. Arra vonatkozóan is adtak megerősítést, hogy a szóban forgó tételek közül korábban egyet sem használtak még fel adóalap csökkentőként.

HIPA/1 esettanulmány

MEGOLDÁS

Nem fogadható el ez a megoldás. Sajnos épp a hazai szabályozás egyik ismert ellentmondásáról van szó: Nem oldható meg az egyes gazdálkodási évek közötti átjárás ennél az adónemnél. Hiába indokolható és ésszerű az üzletmenet, a HIPA nem ismeri el az évek között áthúzódó adóalap módosító tételeket. Ennek eredményeképp az első két évben „felhalmozott költségek” (így az említett „régí anyagköltség”) „elvesznek”, azokkal HIPA szempontból a nem létező árbevételeken kívül mást nem lehetett csökkenteni, míg az utolsó évben, amikor gyakorlatilag az egész szerződéshez köthető árbevételt realizáltak, akkor ez a bevétel mind egyben adóalapként is számít!

HIPA/2 esettanulmány

A HIPA Kft. egyedül a Budapest Fővárosi Önkormányzat illetékességi területén működik, termelő tevékenységet végez, speciális vonalkód-olvasó kézi berendezéseket gyárt és forgalmaz.

A tárgyévi események között szerepelt egy jelentősebb volumenű értékesítés a NAV számára, akiknek egyedi programozású készülékeket szállítottak, amivel azok képessé váltak egy iparjogvédelmi adatbázissal való gyors és közvetlen kapcsolattartásra, így segítve a vámós munkatársak azon munkáját, amivel ismeretlen eredetű termékekről lehet egyszerűen megállapítani, hogy hamisítványok-e. Az ehhez szükséges egyedi szoftvert külső IT cég szállította.

HIPA/2 esettanulmány folytatás

Az eladott termékekhez kötelező volt garanciális háttérrel is biztosítani, viszont a HIPA Kft. saját kapacitása ehhez nem volt elegendő, így erre is külső vállalkozót találtak a szoftvert gyártó cég személyében. A szoftverfejlesztésről szóló számlát még az első félévben kapták, míg a másikat, a garanciális kötelezettség teljes körű átvállalásáról szólót, az értékesítést követően, november végén.

Az iparüzési adó alapjának levezetéséről a HIPA Kft. munkatársai által készített kimutatás, és a kapcsolódó kivonati listából szűrőpróbaszerűen választottunk ki pár tételt. Ezek között megtaláltuk mindkét számlát a szoftverfejlesztő cégtől.

HIPA/2 esettanulmány folytatás

Kérdésünkre a gazdasági vezető a következő magyarázatot adta:

A szállító IT cég mindkét számlájában informatikai szolgáltatás megnevezés szerepelt. Ugyanakkor a NAV részére eladott termékek szerves része volt az így megvásárolt, és végső soron a termékbe beépített szoftver, amit másra nem is tudnak használni. Az ÁFA nélküli nettó érték a belső kalkulációjuk szerint beépült a termék közvetlen önköltségébe, így a fejlesztési számlát anyagköltségként számolták el, ennek alapján került az adóalap csökkentő tételek közé. Ezt a belső kalkulációt egyébként még a kapcsolódó adás-vételi szerződés megkötése előtt, mintegy annak előfeltételeként be kellett mutatniuk az állami adóhatóságnak, aki ezt tételes ellenőrzés után el is fogadta, s erről külön nyilatkozatot is adott a számukra.

HIPA/2 esettanulmány folytatás

A második, a garanciáról szóló számlában pedig lényegében a kötelező garancia-szolgáltatást adták tovább változatlan formában a vevőnek, azt közvetített szolgáltatásként könyvelték, s ez megint csak a jogszabály előírásai szerint adóalap csökkentő tétel.

Az iparűzési adó összege – a lényegességi küszöbök meghatározása alapján – jelentős, de az említett két számla adócsökkentő összege a végrehajtási lényegesség 40%-át teszi csak ki.

HIPA/2 esettanulmány

MEGOLDÁS

A HIPA Kft. eljárása nem jó, az nem felel meg az 1990. évi C. sz. törvényben foglalt előírásoknak.

Az első számla nem anyagbeszerzésről, hanem igénybevett szolgáltatásról szól. Ez független attól, hogy az eladás előtt, az ár meghatározása során számított kalkuláció folyamán – egyébként teljesen okszerűen, jogosan – számításba vették. Az adóhatóság a jelen esetben vevőként működött közre. Az az ellenőrzés, amit e tárgyban lefolytattak, „csak” a számítások helyességét, az alkalmazott eladási ár jogosságának biztosítását szolgálta, s a kapott – erről szóló – nyilatkozat is pusztán azt erősítette meg, hogy nincs szó túlszámlázásról, a megismert körülmények alapján életszerű és az ésszerű gazdálkodás körülményeinek is megfelel, ha ennek bekerülési költségeit is meg kívánják téríteni az árbevételekben. Ugyanakkor a helyi adókról szóló törvény 52.§ 37. pontja szerinti „anyagköltség” tartalmának nem felel meg, így a jelen esetben nem vehető figyelembe adóalap csökkentő tételként.

HIPA/2 esettanulmány

MEGOLDÁS – folytatás

A második számla érdekesebb eset, de végső soron az sem lehet adóalap csökkentő, mert az 52.§ 40. pont szerint feltétel az is, hogy a vonatkozó – az értékesítésről szóló – számla „expressis verbis” tartalmazza a szolgáltatás közvetítés tényét.

HIPA/2 esettanulmány kiegészítés / 1

Mikor fentieket elmondtuk a gazdasági vezetőnek, akkor bemutatta, hogy – éppen az iparűzési adó hatósági ellenőrzésével kapcsolatos tapasztalataik alapján – már évekkorábban kifejlesztették az általuk használt számlázó program készítőjével, hogy valamennyi kimenő számlájukra rákerül a következő szöveg: „A jelen számla közvetített szolgáltatást is tartalmaz.” Tudják, hogy ez az esetek döntő többségében nem felel meg a valóságnak, de még mindig ebben látták a kisebb kockázatot, mintha ez kimaradna olyankor, amikor szükséges. Lám, épp a jelen esetben is fontos. Emiatt semmi reklamációjuk nem volt még, noha ÁFA ellenőrzésen is több esetben átestek. Soha nem marasztalták el még emiatt őket, pedig sok-sok számlát is bekértek, átnéztek.

HIPA/2 esettanulmány kiegészítés / 1 MEGOLDÁS

Ennek ellenére nem lehet adóalap csökkentő tétel, mert az említett jogszabályi kritériumok között nem csak a közvetítés tényének kell kiderülnie a számlából, hanem a kapcsolódó szerződésben szólni kell ennek lehetőségéről is!

HIPA/2 esettanulmány kiegészítés/2

A cég vezetője megerősítette, hogy ezt ők is tudják, bele is kívánták tenni, de a NAV ragaszkodott a saját szerződésének használatához, amit az ő belső jogászaik készítettek, s attól semmiféle eltérésre nem adtak lehetőséget. Így vagy a jelen formában írták azt alá, vagy nem kerülhetett volna sor az értékesítésre. S amellett, hogy „nem jó egy állami adóhatósággal körömszakadtáig vitatkozni kisebb dolgokon”, az ésszerű gazdálkodás is azt kívánta tőlük, hogy fogadják el így az üzletet.

HIPA/2 esettanulmány kiegészítés /2 MEGOLDÁS – befejezése

Tehát nincs benne a kapcsolódó szerződésben, így nem lehet szó adóalap csökkentő tételről sem!

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

3.7. Egyéb adónemek könyvvizsgálata

Egyéb adónemek könyvvizsgálata

- A reklámadóról szóló 2014. évi XXII. törvény
- Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER)
 - az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 22/E., 88., 172–173., 175., 178., 208–209. §-ai,
 - az 5/2015. (II. 27.) NGM rendelete az Elektronikus Közúti Áruforgalmi Ellenőrző Rendszer működéséről és
 - az 51/2014. (XII. 31.) NGM rendelet a kockázatos termékekről.

Miért érdekesek könyvvizsgálati szempontból?

- Új adónem, visszamenőlegesen változott, szélesebb a hatóköre, mint gondolnánk.
- Jelentős kockázatok a nem adószabályok szerinti eljárás esetén.

3.7.1. Reklámadó törvény

3.7.1.1. A reklámadó törvény szerinti adóköteles tevékenység

- Üzleti tevékenység megismerése során vizsgálat, hogy van-e reklámadó hatálya alá tartozó tevékenység.
- További jogszabályok ismerete szükséges:
 - A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. Törvény.
 - A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. Törvény.
 - NAV 66. Információs füzete "A reklámadó legfontosabb szabályai"-ról.

A reklámadó törvény 2. § (1) bekezdése szerint: Adóköteles

- a) a **médiaszolgáltatásban**,
- b) a Magyarországon kiadott vagy Magyarországon terjesztett, túlnyomórészt magyar nyelvű **sajtótermékben**,
- c) a Reklámtv. szerinti szabadtéri reklámhordozón,
- d) bármely járművön, **nyomtatott anyagon**, ingatlanon,
- e) az interneten, túlnyomórészt magyar nyelven vagy túlnyomórészt magyar nyelvű internetes oldalon **reklám közzététele**.

Önálló, rendszerűen végrehajtott tájékoztató jellegű közlés, amelynek elsődleges célja műsor- vagy információszolgáltatás céljából a nyilvános- elektronikus hírközlő hálózaton keresztül.

A napilap, hetilap, folyóirat vagy hírlevél tartalmaként.

Egyes számai, valamint az internetes újság teljes egészében vagy részben, illetve képekből álló anyagok eljuttatása tájékoztató, szórakoztató vagy oktatás céljából.

Nyomtatott anyag, katalógus, prospektus, reklámposzter.

A reklám megismerhetővé tétele, akár nagyobb nyilvánosság, akár egyedi címzett számára (függetlenül attól, hogy a közzétételére irányuló szerződés meghatározza-e a reklám megjelenésének a helyét, az idejét vagy a módját).

A reklámadó törvény szerint reklámnak minősül a
Kereskedelmi közlemény:

- olyan médiatartalom, amelynek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen tartalmak fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, **vagy önreklámozás céljából kísérik a médiatartalmakat, vagy szerepelnek abban.**

Formái közé tartozik többek között a reklám, a támogatást nyújtó nevének, védjegyének, arculatának vagy termékének megjelenítése, a televíziós vásárlás és a termékmegjelenítés.

Nem adóköteles a reklám közzétételének megrendelése:

- ha a reklám közzétételének megrendelője rendelkezik az adóalany nyilatkozatával;
 - arról, hogy az adókötelezettség őt terheli és az adóbevallási, adófizetési kötelezettségének eleget tesz, vagy
 - arról a tényről, hogy az adóévben, a reklám közzététele után adófizetési kötelezettség nem terheli.
 - Ez a nyilatkozat megjelenhet a számlán vagy számviteli bizonylaton vagy más okiraton (pl. szerződésben).
 - Nem kell nyilatkozni, ha a megrendelés időpontjában az adó alanya szerepel a NAV által közzétett nyilvántartásban.
- ha a fenti nyilatkozat kiadását kérte, és ezt hitelt érdemlően igazolni tudja, de azt a számla, számviteli bizonylat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül nem kapta meg és ezt a tényt, a közzétevő személyét, és a közzététel ellenértékét a NAV-hoz bejelentette.
- Nem adóköteles a reklám közzététele, ha az sporthoz kapcsolódik. Részletek a 2. § (3) bekezdésében.

A reklámadó törvény szerint az adó alanya

- A Magyarországon letelepedettnek minősülő médiatartalom-szolgáltató.
- Az olyan médiaszolgáltató, amely napi műsoridejének legalább felében magyar nyelvű médiatartalmat tesz Magyarország területén elérhetővé (és nem vonatkozik rá az előző pont).
- A sajtótermék kiadója (akkor is, ha nem minősül Magyarországon letelepedettnek),
- A szabadtéri reklámhordozót, valamint a reklám elhelyezésére szolgáló bármely járművet, nyomtatott anyagot, ingatlant reklám céljára hasznosító személy vagy szervezet.
- Az interneten közzétett reklám esetén a reklám közzétevője.

Az adó alanyává válik az a társaság is, aki saját célra tesz közzé reklámokat, például saját honlapján (annak fenntartása is).

Abban az esetben, ha a reklám közzétételének megrendelése adóköteles (nincs nyilatkozat, nem szerepel a NAV által közzétett nyilvántartásban, nem történt bejelentés), akkor **az adó alanya a reklám közzétételének megrendelője** (kivéve a magánszemélyt).

A reklámadó alapja és mértéke.

Reklámok közzététele esetén az

- az adó alapja a közzétételéből származó, adóévi nettó árbevétel (+ a reklámértékesítő ügynökségnek juttatott „haszon”);
- saját célú reklám közzététele esetén az adó alapja a reklám közzétételével kapcsolatban közvetlenül felmerült költség;
- az adó mértéke az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó része után 0%, az a fölötti részre 5,3%.

Reklámok közzététele esetén

- ha a reklám közzétételének megrendelése miatt vált adóalannya a társaság (nincs nyilatkozat, nem szerepel a NAV által közzétett nyilvántartásban, nem történt bejelentés), akkor **havonta kell vizsgálni** a megrendelés ellenértékét;
- a 2,5 millió forintot meg nem haladó rész adómentes, az ezt meghaladó összeg után 5% adó mértéke.
- A kapcsolt vállalkozásoknál az összevont adóalap után fizetendő adót kell szétosztani az adóalapban való részesedés arányában (csak a 2014. augusztus 15-ét követően, szétválással létrejöttéknél).

A reklámadó törvény 2015. május 27-én módosításra került.

Mind az adó mértéke, mind az adó alapja csökkent.

Régi szabály: 500 millióig 0%

500 millió – 5 000 millió 1%

5 000 millió – 10 000 millió 10%

10 000 millió – 15 000 millió 20%

15 000 millió – 20 000 millió 30%

20 000 millió felett 50%

Új szabály: 100 milliót meghaladó részre 5,3%

Megrendelőnél régi szabály 20%, új szabály 5,3%.

Átmeneti rendelkezések olyan megfogalmazása, hogy ne érintsen senkit hátrányosan a változás.

Bevallás az adóévet követő 5. hónap utolsó napjáig (mint a Tao).

Előlegfizetés július 20-ig, illetve október 20-ig.

December 20-ig feltöltési kötelezettség, de nincs mentesítés.

További kockázatok a reklámadóhoz kapcsolódóan

A reklám közzétételének megrendelője többek között akkor nem válik alanyává a reklámadónak, ha a reklám közzétevője a **megrendelés időpontjában** szerepel a NAV nyilvántartásában.

Azokban az esetekben, ha a reklámokat közzétevő vállalkozással hosszabb ideig áll kapcsolatban a megbízónk, akkor **nem elegendő egyszer** megvizsgálni a fenti kritérium teljesítését.

Kockázatot jelent a **kapcsolt vállalkozások adatszolgáltatása**.

A NAV törli az adóalanyt a honlapján közzétett nyilvántartásból

- az adóalany kérelmére,
- ha az adóalany bevallás–benyújtási kötelezettségét elmulasztja vagy adófizetési kötelezettségét maradéktalanul nem teljesíti,
- ha az adóalanyt a nyilatkozata ellenére az adóévben adófizetési kötelezettség terheli, kivéve, ha azt megfelelően teljesíti,
- nyilatkozatot tevő adóalany esetén az adóév végével,
- ha az adóalany megszűnik, ellene felszámolási, végelszámolási vagy kényszertörlési eljárás indult
- ha az adóalany (nettó) adótartozása a – naptári hónap 1. napján – 100 000 forintot meghaladja.

3.7.2. Elektronikus Közúti Áruforgalmi Ellenőrző Rendszer

Bevezetésének célja:

- az áruk valós útjának nyomon követése,
- az árubeszerzések, értékesítések során keletkező közterhek megfizetésének biztosítása, valamint
- az, hogy Magyarországon ne kerülhessen forgalomba olyan áru, amely előzetesen nem volt bejelentve az adóhatósághoz.

Megoldás módszere:

- az Art. új bejelentési szabályokkal egészült ki;
- rendelkezik a kockázati biztosíték nyújtására vonatkozó szabályokról;
- szabályozza a bejelentés nem teljesítésének jogkövetkezményeit.
- Az EKÁER rendszer működésével kapcsolatos részletszabályokat NGM rendeletek tartalmazzák. (5/2015., illetve 51/2014.)

EKÁER könyvvizsgálati kapcsolódása.

- Könyvvizsgálati kockázatok felmérése miatt kell vizsgálni, mivel jelentős bírság kapcsolódhat a nem szabályszerű működéshez.
- Az üzleti tevékenység megismerése során vizsgálni kell, hogy vonatkozik-e a megbízónkra a bejelentési kötelezettség.
- Igen válasz esetén (eseti előfordulásnál is) könyvvizsgálati munkaprogramba beiktatni az ezzel kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.
- Természetesen vizsgálni kell, hogy kritikus területet érint-e ez a problémakör.

- magas eredendő kockázat
- végrehajtási lényegességet meghaladó,
- nagy számú tranzakció.

Az EKÁER szerint bejelentési kötelezettség terheli:

- Az Európai Unió más tagállamából Magyarország területére irányuló termékbeszerzést vagy egyéb célú behozatalt,
- a Magyarország területéről az Európai Unió más tagállamába irányuló termékértékesítést vagy egyéb célú kivitelt, valamint
- a belföldi forgalomban nem közvetlen végfelhasználó részére történő első általános forgalmi adóköteles termékértékesítést folytató adózókat, amennyiben ezeket a tevékenységeket 3,5 tonnánál nagyobb össztömegű gépjárművel végzik.

Az „egyéb cél” lehet a bér munka céljából történő fuvarozás is (bár számvitelileg nem értékesítés).

Nem végfelhasználó részére történő első adóköteles termékértékesítés az olyan termékek értékesítése, amelyeket a Közösség más tagállamából, harmadik országból történő beszerzést, vagy belföldi saját előállítást, létrehozást követően először értékesítettek fuvarozással egybekötött belföldre, úgy, hogy az értékesítés általános forgalmi adóköteles.

A kockázatos termékekkel végzett közúti fuvarozásra speciális szabályok vonatkoznak.

- A bejelentési kötelezettség fennáll akkor is, ha a kockázatos a terméket ugyan 3,5 tonnánál nem nagyobb össztömegű gépjárművel végzik, de egy fuvarozás keretében ugyanazon feladótól ugyanazon címzett részére fuvarozott termékek együttes bruttó tömege az 500 kg–ot vagy azok együttes adó nélküli ellenértéke az 1 millió forintot meghaladja.
- A kockázatos élelmiszerek és egyéb kockázatos termékek körét az 51/2014. (XII. 31.) NGM rendelet határozza meg.

Nem tartozik az EKÁER hatálya alá

- fegyveres erők gépjárművével,
 - a Magyarországon szolgálati céllal tartózkodó vagy átvonuló külföldi fegyveres erők gépjárművével, valamint a nemzetközi szerződés, nemzetközi egyezmény és viszonyosság alapján mentességet élvező gépjárművével,
 - a katasztrófa által okozott károk megelőzésében vagy elhárításában részt vevő gépjárművel,
 - a nemzetközi szerződés, nemzetközi egyezmény (NATO, Schengeni megállapodás) körébe tartozó járművel,
 - a humanitárius szervezet által kiállított igazolással (nyilatkozattal) közlekedő, humanitárius segélyszállítmányokat szállító gépjárművel
- végzett közúti fuvarozással járó tevékenység.**

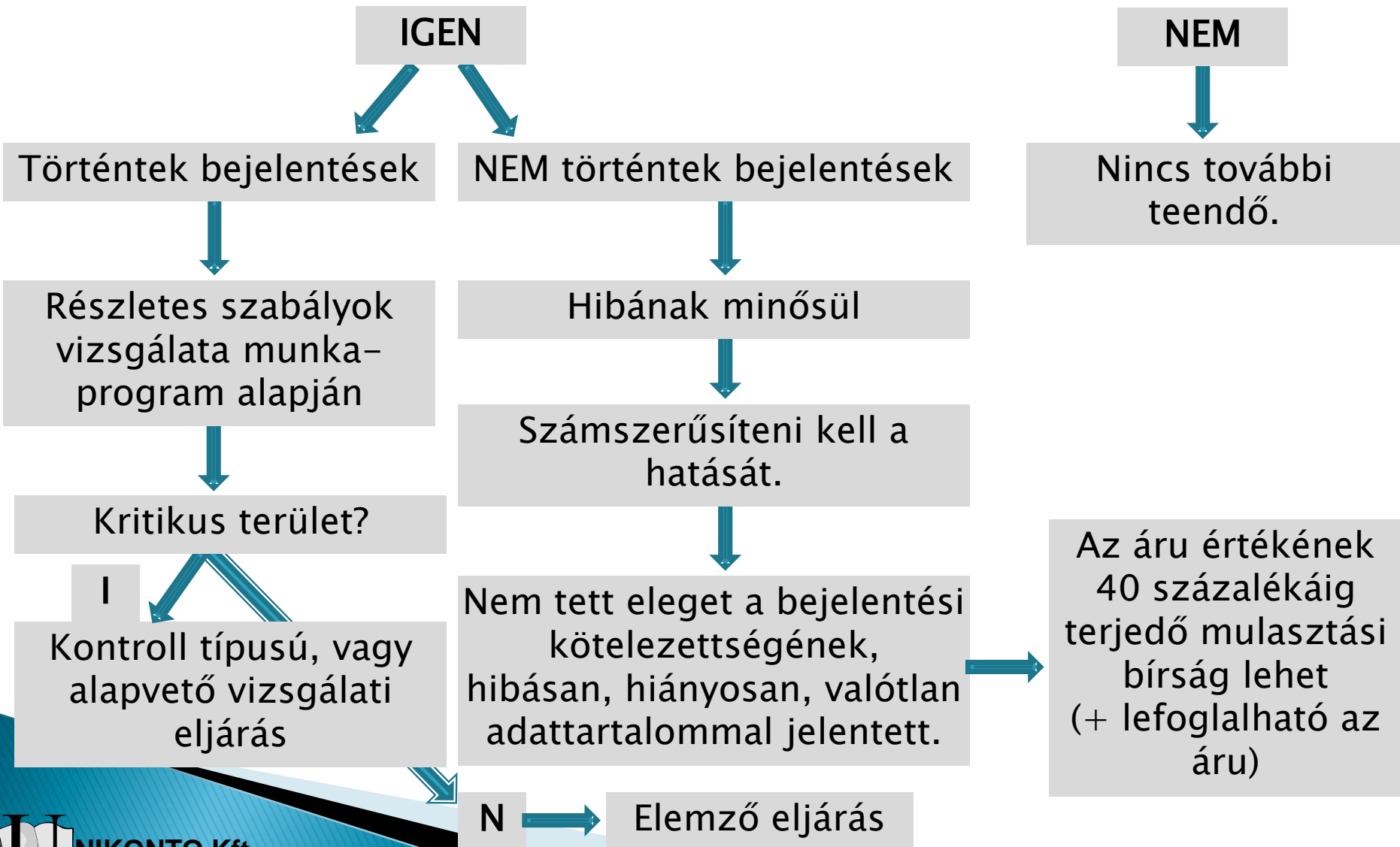
Nem tartozik az EKÁER hatálya alá az alábbi termékek fuvarozása:

- az alkoholtermék, sör, bor, pezsgő, köztes alkoholtermék, dohánygyártmány, szárított dohány, ellenőrzött ásványolajtermék, bioetanol, biodízel, E85,
- a hatályos vámjogszabály szerinti **vámfelügyelet alatt álló** termék,
- a hulladékszállításról szóló rendelet szerinti bejelentés köteles **hulladékszállítás** keretében szállított termék,
- a fémkereskedelemről szóló törvény szerinti **fémkereskedelmi engedélyköteles** termék,
- az emberi alkalmazásra kerülő **gyógyszerekről** és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 1. § 1. pontja szerinti anyagok,
- a postai szolgáltatásokról szóló törvény szerint **postai küldemények**,
- **egy feladótól egy címzett részére** egy 3,5 tonnánál nem nagyobb össztömegű gépjárművel szállítandó **nem kockázatos** termékek, ha azok együttes bruttó tömege a **2500 kg**-ot és azok együttes adó nélküli értéke az **5 millió forintot** nem haladja meg,
- **egy feladótól egy címzett részére** egy 3,5 tonnánál nem nagyobb össztömegű gépjárművel szállítandó **kockázatos** termékek, ha azok együttes bruttó tömege az **500 kg**-ot és azok együttes adó nélküli ellenértéke az **1 millió forintot** nem haladja meg.

A bejelentési kötelezettség alól mentesíti a vállalkozókat a jogszabály. A mentességi szabályok köre három csoportra osztható:

- **Az útdíjköteles gépjárművel végzett ún. gyűjtőfuvarokat mentesítő szabály alapján nem terheli bejelentési kötelezettség:**
 - az egy fuvarozás keretében szállítandó nem kockázatos termékek tömege a 2500 kg–ot vagy az adó nélküli értéke a 2 millió forintot nem haladja meg, valamint
 - az egy fuvarozás keretében szállítandó kockázatos élelmiszer tömege a 200 kg–ot vagy az adó nélküli ellenértéke a 250 eFt–ot nem haladja meg, illetve egyéb kockázatos termékek esetében, tömege az 500 kg–ot vagy az adó nélküli ellenértéke az 1 millió forintot nem haladja meg.
- **Nem kell bejelenteni a jövedéki adóköteles termékek fuvarozását.**
- **Nem kell bejelenteni az egyes nemzetbiztonsági, közegészségügyi, katasztrófavédelmi feladatokat ellátó gépjárművekkel történő közúti fuvarozási tevékenységet.**

A könyvvizsgáló következtetése az EKÁER szerinti kötelezettségről.
El kell dönteni, van-e bejelentési kötelezettség az EKÁER alapján.

Nem tett eleget bejelentési kötelezettségének, **hibát állapítottunk** meg, de nem történt bírságolás a könyvvizsgálat befejezéséig.

Megúsztta a fuvarozás során az ellenőrzést, később vizsgálható?

- Nincs még tapasztalat.
- Átfogó ellenőrzés esetén, ha bizonyítható a mulasztás (bizonyítható a fuvarozás, de nem volt bejelentés).
- A bírság általában fenyeget, nem csak a közúti ellenőrzés során.

Hibát azonosítottunk, a **Jelentés minősítése** milyen lehet?

- Nem jelentős hiba esetén tiszta jelentés (vezetői levélben szerepel).
- Jelentős, de nem átfogó hiba esetén korlátozás.
- Jelentős, átfogó hiba esetén véleménynyilvánítás visszautasítása vagy ellenvélemény?

A hiba nagyságának megállapításánál mekkora összeget vegyünk figyelembe? Fuvarozott áru értéke * 40%? Maximális bírsággal számoljunk, vagy minimálissal?

Sok-sok kérdés, sok bizonytalanság ➡ Hatókör korlátozás

Következménye korlátozás, vagy véleménynyilvánítás visszautasítása.

Kérdések, hozzászólások, javaslatok

Köszönjük megtisztelő
figyelmüket!